

Ammattiosaston mallisäännöt

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on _____

ja sitä nimitetään näissä säännöissä ammattiosastoksi.

Ammattiosaston kotipaikka on _____.

2 § Ammattiosaston tarkoitus

Ammattiosaston tarkoitus on koota järjestämis- ja sopimusalojensa palkansaajat ja opiskelijat yhteen edunvalvontajärjestöksi. Jäsenistön yhteistoiminnan avulla ammattiosasto parantaa ja puolustaa työ- ja palkkaehtoja, taloudellisia, sosiaalisia ja oikeudellisia etuja sekä toimii palkansaajien yhteiskunnallisen aseman, oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi. Ammattiosasto on Teollisuusliitto ry:n jäsen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi ammattiosasto:

1. tekee yhdessä liiton ja muiden ammattiosastojen kanssa järjestämis- ja jäsenhankintatyötä vahvistaakseen liittoorganisaatiota paikallisesti ja valtakunnallisesti sekä saadakseen jäsenistön osallistumaan aktiivisesti ammatilliseen ja yhteiskunnalliseen edunvalvontaan;
2. valvoo ja seuraa, että työpaikoilla noudatetaan työsuhteiden ehtoja sekä työolosuhteita sääteleviä sopimuksia ja säädöksiä;
3. edistää ja tukee toimialueensa luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen toimintaa ja valvoo liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti jäsenistönsä työ- ja palkkaehtoja koskevia paikallisia sopimuksia;
4. järjestää kokouksia, kursseja ja luentotilaisuuksia, harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa sekä ohjaa jäsentensä harrastus- ja vapaa-ajanvietto toimintaa;
5. valmistelee yhteistyössä liiton kanssa ehdotuksia voimassa olevien työehtosopimusten uudistamiseksi ja uusien sopimusten solmimiseksi;
6. voi omistaa ja hallita irtainta ja kiinteää omaisuutta. Toimintansa tukemiseksi ammattiosasto voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä. Ammattiosasto voi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen.

3 § Jäsenyys

Jäsenrekisteri

1. Liitto ylläpitää ammattiosastojensa jäsenrekistereitä ja toimittaa niiden tiedot osastojen käyttöön.

Liittyminen

2. Ammattiosaston varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä liiton järjestämis- ja sopimusaloilla työskentelevä 15 vuotta täyttänyt työntekijä. Ammattiosaston kannatusjäseniksi voivat liittyä sääntöjen 3 § 7. kohdan mukaiset henkilöt. Jäseneksi hyväksymisestä päättää ammattiosaston hallitus.

Ammattiosaston varsinaisen jäsenen on liiton sääntöjen 3 § 1. kohdan mukaisesti liityttävä myös liiton järjestämis- ja sopimusaloilla toimivaan työttömyyskassaan.

3. Ammattiosaston jäsenten on noudatettava liiton ja ammattiosaston sääntöjä sekä liiton ja ammattiosaston toimielinten päätöksiä. Ammattiosaston jäsenet eivät saa kuulua liiton toimintaa ja periaatteita vastustaviin yhdistyksiin.
4. Ammattiosaston jäsenelle annetaan jäseneksi hyväksymisen yhteydessä todiste jäsenyydestä.
5. Jäsen, joka siirtyy ammattiosastoon toisesta kotimaisesta ammattijärjestöstä siten, että jäsenmaksuja ei ole maksamatta pidemmältä kuin 30 päivän ajalta, saa liittymispäivästä alkaen samat jäsenoikeudet, jotka sääntöjen mukaan kuuluvat muillekin ammattiosaston jäsenille. Valtakunnallisia työehtosopimuksia tekevät ammattiliitot katsotaan sellaisiksi kotimaisiksi ammattijärjestöiksi, joista voidaan liittyä ammattiosastoon siirtyvän jäsenenä.

Ulkomaisesta ammattijärjestöstä siirtyvän jäsenen osalta noudatetaan 60 päivän siirtymäaikaa.

Vapaaajäsenet

6. Ammattiosaston jäsen saavuttaa vapaaajäsenyyden siirryttyään vanhuuseläkkeelle tai varhennetulle vanhuuseläkkeelle, kun hän on liittynyt ammattiosastoon 31.12.2012 mennessä ja ollut jäsenenä vähintään 30 vuotta.

Vapaaajäsenyys myönnetään liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Kannatusjäsenet

7. Kannatusjäsenillä on ammattiosaston kokouksissa puhe- ja esitysoikeus ja oikeus osallistua ammattiosaston ja liiton toimintaan. Ammattiosaston kannatusjäseniksi voivat liittyä:
  - a) opiskelijajäseneksi liiton järjestämis- ja sopimusaloille ammatin opiskeleva;
  - b) muut kannatusjäsenet
    - useammalla alalla työskentelevä jonkun muun ammattijärjestön varsinainen jäsen, joka työskentelee myös näiden sääntöjen 3 § 2. kohdan mukaisilla aloilla;
    - Suomessa näiden sääntöjen 3 § 2. kohdan mukaisilla aloilla työskentelevä palkansaaja, joka ei ole Suomen työttömyys- tai sosiaaliturvan piirissä.

Ammattiosaston opiskelijajäseneltä ei peritä jäsenmaksua. Muiden kannatusjäsenten jäsenmaksusta päättää valtuuston syyskokous.

Eroaminen ja erottaminen

8. Jos jäsen haluaa erota ammattiosastosta, hänen on ilmoitettava siitä kirjallisesti ammattiosaston hallitukselle tai sen puheenjohtajalle. Jäsen voi myös erota ammattiosastosta ilmoittamalla siitä osaston kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Ammattiosastosta eronnut jäsen menettää kaikki oikeutensa ammattiosastossa. Samoin hän vapautuu myös niistä velvollisuuksista, joihin hän ammattiosastoon liittyessään on sitoutunut paitsi erääntyneistä maksuista ja maksuista, joihin hän on erikseen tietyksi ajaksi sitoutunut.
9. Jos ammattiosaston jäsen on eronnut osastosta työpaikan muutoksen vuoksi, hän säilyttää entiset jäsenoikeudet liittymällä uudella työpaikallaan toimivaan liiton ammattiosastoon. Hänen on ilmoitettava uuteen ammattiosastoon viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun hän aloittaa työnsä uudessa työpaikassa.
10. Jäsenen voidaan katsoa eronneen ammattiosastosta, jos hän ei ole maksanut erääntyneitä jäsenmaksujaan kuuden (6) kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, johon jäsenmaksu kohdistuu.
11. Jäsen voidaan erottaa ammattiosastosta
  - a) jos hän on tahallisesti toiminut vastoin ammattiosaston ja liiton sääntöjä, kieltäytynyt noudattamasta ammattiosaston tai liiton hallituksen sääntöihin perustuvia ohjeita, tai muuten toimii vastoin ammattiosaston ja liiton periaatteita;
  - b) jos hän on vilpillisellä toiminnalla saanut avustusta;
  - c) jos hän on kavaltanut ammattiosaston tai liiton varoja;
  - d) jos hän on päässyt jäseneksi väärillä tai muuten harhaan johtavilla tiedoilla.

Ammattiosaston hallitus päättää jäsenen erottamisesta. Ennen erottamispäätöksen tekemistä jäsenellä on oikeus tulla kuulluksi, jollei kyseessä ole jäsenmaksun laiminlyönti. Hallituksen on ilmoitettava jäsenen erottamisesta liitolle.

Eronneella tai erotetulla jäsenellä ei ole oikeutta saada takaisin liitolle suorittamiaan jäsenmaksuja, jotka kohdistuvat eroamis- tai erottamisajankohtaa edeltävään aikaan.

4 § Jäsenmaksut

1. Työssä oleva ammattiosaston varsinainen jäsen maksaa liitolle prosentuaalista jäsenmaksua ennakonpidätyksenalaisesta palkkatulosta sekä siihen rinnastettavasta tulosta. Jäsenmaksun suuruus jäsenlajeittain vahvistetaan vuosittain valtuuston syyskokouksessa.
2. Itsensä työllistäjät ja ammatinharjoittajat, jotka jäävät ammattiosaston jäseneksi jälkisuoja-ajaksi, maksavat valtuuston vuosittain vahvistamaa kuukausijäsenmaksua.
3. Ilman palkkatuloja, ansioturvaa tai perusturvaa oleva jäsen, joka ei ole vapautettu jäsenmaksujen maksamisesta tämän pykälän 9. kohdassa mainitusta syystä, maksaa jäsenmaksua kuukausittain työttömyysturvalain työssäoloehtoon vaadittavasta vähimmäispalkasta.
4. Varsinaisilta jäseniltä peritään jäsenmaksut joko työnantajan kanssa tehtävällä perintäsopimuksella tai jäsen maksaa jäsenmaksut itse. Jäsenmaksujen yhteydessä peritään samanaikaisesti myös työttömyyskassan jäsenmaksut sen suuruusina kuin työttömyyskassan valvova viranomaisena on ne kulloinkin vahvistanut.

5. Enintään kuuden (6) kuukauden aikana maksamattomat jäsenmaksut voidaan maksaa takautuvasti. Yli kuuden (6) kuukauden ajalta maksamattomat jäsenmaksut voidaan maksaa takautuvasti vain, mikäli maksun laiminlyönti ei ole johtunut jäsenestä.
6. Liitto palauttaa jäsenmaksusta ammattiosastolle määräosuudet, joiden suuruudesta seuraavalle kalenterivuodelle päättää valtuuston syyskokous. Ammattiosastolle ei palauteta määräosuuksia, jos ammattiosasto on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt noudattamatta liiton valtuuston päätöstä jäsenmaksupalautusperusteista.
7. Liiton hallitus voi määrätä ammattiosaston jäsenten suoritettavaksi ylimääräisen jäsenmaksun.

Ylimääräisen jäsenmaksun suorittamisen laiminlyönnistä ovat voimassa samat jäsenoikeuksia rajoittavat seuraukset kuin varsinaisen jäsenmaksun laiminlyönnistä.
8. Liiton hallituksen luvalla ammattiosasto voi periä jäseniltään toiminnastaan johtuvien kustannusten peittämiseksi ylimääräistä osastomaksua, jonka suuruudesta päättää ammattiosaston syyskokous.
9. Ammattiosaston jäsen on vapautettu jäsenmaksusta, jos hän on vailla palkkatuloja ollessaan
  - sairauslomalla
  - kuntoutustuella tai -rahalla
  - tapaturmavakuutuslain mukaisella päivärahalalla, mikäli jäsenelle ei makseta palkkaa
  - työkyvyttömyyseläkkeellä
  - opiskelemassa
  - perhevapaalla tai omaishoitajana
  - suorittamassa asevelvollisuutta, aseetonta- tai siviilipalvelusta
  - työttömänä työnhakijana
  - vuorotteluvapaalla
  - suorittamassa vapausrangaistusta
  - liiton hallituksen hyväksymässä työtaistelussa tai työnantajien julistamassa työsulussa
10. Liiton hallitus voi vapauttaa ammattiosaston jäsenen jäsenmaksuista myös muusta edellä mainittuihin rinnastettavasta painavasta syystä.
11. Jäsenmaksuvapautuksesta tehdään ilmoitus jäsenrekisteriin. Jäsenmaksuvapautuksella oleva säilyttää jäsenoikeutensa ammattiosastossa.
12. Ammattiosaston kannatusjäsenten jäsenmaksun suuruudesta päättää liiton valtuuston syyskokous.

5 § Hallinto

Kokoukset

1. Ammattiosaston sääntömääräisiä kokouksia ovat kevät- ja syyskokous. Syyskokous pidetään loka-marraskuussa ja kevätkokous maaliskuussa. Ammattiosaston kevätkokous voi päättää pitää vähintään kaksi (2) viikkoa ennen syyskokousta ehdokkaidenasettelukokouksen, jossa asetetaan ehdokkaat syyskokouksen valinnoiksi.
2. Ammattiosaston syyskokous, kevätkokous ja mahdollinen ehdokkaidenasettelukokous kutsutaan koolle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta ja muut kokoukset vähintään kolmea (3) vuorokautta ennen kokousta.

3. Ammattiosaston kokoukset kutsutaan koolle joko työpaikan ilmoitustaululla, liiton lehdessä tai kotisivuilla, tai vaihtoehtoisesti henkilökohtaisella kutsulla. Ammattiosaston syyskokous voi päättää, että kokouksesta on ilmoitettava näiden vaihtoehtojen lisäksi myös jollakin muulla tavalla.
4. Ammattiosaston kokouksiin on mahdollista osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, mikäli asiasta on päätetty syyskokouksessa. Jos kokouksiin on mahdollista osallistua edellä mainitulla tavalla, on siitä mainittava kokoukutsussa. Tarkemmista osallistumisen menettelytavoista määrätään ammattiosaston syyskokouksessa.
5. Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
  - a) hyväksytään seuraavalle kalenterivuodelle toiminta suunnitelma ja talousarvio;
  - b) päätetään hallituksen jäsenille ja toimihenkilöille maksettavista korvauksista;
  - c) päätetään hallituksen toimikauden pituus;
  - d) valitaan hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen muut varsinaiset jäsenet ja varajäsenet;
  - e) valitaan yksi tai kaksi tilin-/toiminnantarkastajaa ja heille varahenkilöt;
  - f) valitaan edustajat ammattillisen paikallisjärjestön ja työväen muiden yhteisjärjestöjen kokouksiin;
  - g) päätetään jaostojen perustamisesta;
  - h) päätetään, ilmoitetaanko ammattiosaston kokouksista näissä säännöissä jo olevien tapojen lisäksi jollain muullakin tavalla;
  - i) käsitellään työpaikkojen edunvalvontaan ja luottamus henkilövalintoihin liittyvät asiat;
  - j) käsitellään muut syyskokoukselle esitetyt asiat.
6. Kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
  - a) esitetään tilinpäätös ja vuosikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
  - b) luetaan tilin-/toiminnantarkastajien tarkastuskertomus;
  - c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille;
  - d) päätetään mahdollisen ehdokkaidenasettelukokouksen pitämisestä;
  - e) käsitellään muut kevätkokoukselle esitetyt asiat.
7. Ammattiosaston ylimääräinen kokous pidetään, jos ammattiosaston kokous niin päättää tai sen hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa (1/10) ammattiosaston äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten hallitukselta kirjallisesti vaatii.
8. Ammattiosaston kokouksessa tulee päätökseksi asiakysymyksissä se mielipide, joka on saanut taakseen yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa. Vaaleissa tulevat valituiksi enimmät äännet saaneet; jos valittavana on vain yksi henkilö, valituksi tulemiseen tarvitaan yli puolet annetuista äänistä. Tasatulokset ratkaistaan arvalla. Kokous voi kuitenkin päättää, että vaalit toimitetaan liiton sääntöjen 5 §:n mukaista suhteellista vaalilupaa käyttäen.
9. Jokaisella ammattiosaston varsinaisella jäsenellä on ammattiosaston kokouksessa äänioikeus ja yksi ääni.
10. Ammattiosaston jäsen voi tehdä ehdotuksen osaston kokouksessa päätettävästä asiasta ammattiosaston hallitukselle.

Hallitus

11. Ammattiosaston hallituksena toimii syyskokouksessa yhdeksi (1) tai kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan ammattiosaston varsinaisista jäsenistä valittu hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, jota kutsutaan myös osaston puheenjohtajaksi, ja vähintään neljä (4) sekä enintään 20 muuta varsinaista jäsentä. Jokaiselle hallituksen jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen tai vastaava määrä yleisvarajäseniä. Jos hallituksen toimikaudeksi päätetään kaksi (2) vuotta, voi puolet hallituksen jäsenistä olla vuosittain erovuoroisia. Mikäli ammattiosaston hallituksen jäsen siirtyy pysyvästi pois ammattiosaston järjestämis- ja sopimusosalta, eroaa tai erotetaan ammattiosastosta, hänen jäsenyytensä hallituksessa lakkaa heti ja varajäsen kutsutaan hänen tilalleen.
12. Hallituksen jäsenistä kolme neljäsosaa (3/4) tulee olla ammattiosaston työmarkkinoiden käytettävissä olevia jäseniä.
13. Hallituksen järjestäytymiskokous on pidettävä ennen toimikauden alkua. Tässä kokouksessa hallitus valitsee varapuheenjohtajan ja sihteerin sekä muut tarvittavat toimihenkilöt. Varapuheenjohtajan ja sihteerin tulee olla hallituksen jäseniä.

Hallituksen tehtävät

14. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä tai esteellisenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta tai kun vähintään kolmannes (1/3) hallituksen jäsenistä sitä pyytää.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet hallituksen muista jäsenistä on läsnä.

Ellei näissä säännöissä ole muuta määrätty, hallituksen kokouksessa tulee päätökseksi asiakysymyksissä se mielipide, joka on saanut taakseen yli puolet annetuista äänistä. Vaaleissa tulevat valituiksi enimmät äännet saaneet; jos valittavana on kuitenkin yksi henkilö, valituksi tulemiseen tarvitaan yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee asiakysymyksissä puheenjohtajan mielipide ja vaaleissa arpa.

15. Ammattiosaston kokous voi erottaa hallituksen jäsenet epäluottamuksen perusteella. Kokouksen on erityisesti harkittava hallituksen jäsenen erottamista, jos tämä on ilman hyväksyttävää syytä poissa kolmesta (3) peräkkäisestä hallituksen kokouksesta. Erottamisasiasta on mainittava kokoukutsussa.
16. Jos hallituksen varsinainen jäsen eroaa tai erotetaan tehtävästään, hänen tilalleen tulee joko henkilökohtainen varajäsen tai yleisvarajäsen siinä järjestyksessä, kun varajäsenet on merkitty syyskokouksen kokouspöytäkirjaan.
17. Hallituksen tehtävänä on hoitaa ammattiosaston asioita sekä edustaa sitä. Hallituksen on valvottava, että ammattiosaston omaisuutta hoidetaan luotettavasti ja ammattiosastolle edullisesti. Hallituksen tulee hyväksyä ammattiosastolle toiminta- ja talousohjesääntö.

Ammattiosaston työhuonekunta

18. Työhuonekunta on ammattiosaston rekisteröimätön alaosasto ja se toimii ammattiosaston hallituksen alaisena.
19. Työhuonekunnan toiminnasta ja tehtävistä määrätään tarkemmin liiton hallituksen vahvistamissa ja ammattiosaston kokouksen hyväksymissä työhuonekunnan säännöissä. Sääntöjen muutoksille on saatava liiton hallituksen hyväksyminen.

6 § Tilikausi ja tilin-/toiminnantarkastajat

1. Ammattiosaston tilit päätetään kalenterivuositain.
2. Ammattiosastolla on yksi (1) tai kaksi (2) tilin-/toiminnantarkastajaa ja heille varahenkilöt, jotka kaikki valitaan syyskokouksessa tarkastamaan seuraavan vuoden hallinto ja talous.
3. Hallituksen on luovutettava menneen kalenterivuoden tilit tarpeellisine asiakirjoineen hyväksymisen jälkeen tarkastajille viimeistään kuukautta ennen kevätkokousta. Tilin-/toiminnantarkastajien on annettava asiakirjat takaisin lausuntonsa kera viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kevätkokousta.

7 § Yleisiä määräyksiä

1. Ammattiosaston nimen kirjoittavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri aina kaksi (2) yhdessä. Hallitus voi antaa nimenkirjoitusoikeuden myös muille niin, että nämä kirjoittavat nimen yhdessä jonkun toisen nimenkirjoittajan tai nimenkirjoittajaksi määrätyn kanssa.
2. Muutoksia näihin sääntöihin voidaan tehdä ammattiosaston kokouksen päätöksellä 2/3 enemmistöllä. Sääntöjen muutokselle on saatava ennen asian käsittelyä ammattiosaston kokouksessa liiton hallituksen hyväksyminen.
3. Ammattiosasto voi erota liiton jäsenyydestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti liiton hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla siitä liittovaltuuston kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Päätös liitosta eroamisesta on tehtävä kahdessa (2) peräkkäisessä ammattiosaston kokouksessa, joiden välillä on oltava vähintään seitsemän (7) päivää. Eroamista koskeva esitys hyväksytään, jos sitä kannattaa jälkimmäisessä kokouksessa vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä.

Eroilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjat niistä ammattiosaston kokouksista, joissa eroamisesta on päätetty.

Ammattiosaston jäsenusuhde päättyy sen kuukauden lopussa, jona eroamisesta on ilmoitettu. Ammattiosasto on kuitenkin vastuussa liitolle erääntyneistä maksuista tämän jälkeenkin.

4. Ammattiosaston purkamisesta on ilmoitettava liiton hallitukselle.

Päätös ammattiosaston purkamisesta on käsiteltävä kahdessa (2) vähintään kahden (2) viikon välein pidettävässä ammattiosaston kokouksessa. Mikäli purkamisesta äänestetään, purkamista koskeva ehdotus hyväksytään, jos sitä kannattaa jälkimmäisessä kokouksessa vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä.

Ammattiosaston jäsenet kutsutaan purkamiskokoukseen vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, että kokouksessa käsitellään osaston toiminnan purkamista.

Kun ammattiosasto puretaan, sen asiakirjat ja muu omaisuus luovutetaan liitolle. Jos osasto on kuitenkin päättänyt purkautumiskokouksessaan siirtää omaisuutensa toiselle, toimintaansa jatkavalle ammattiosastolle, päättää liiton hallitus jatkotoimista.